

Ib Christensen (DR):

Retsforbundet hylder den fri forhandlings- og aftaleret på arbejdsmarkedet, hvad enten det drejer sig om lønninger, arbejdstid, ferie eller arbejdsvilkår i øvrigt, herunder også medejendomsret. Derfor er vi imod, at staten fastsætter lønninger på det private arbejdsmarked, og derfor er vi imod, at staten skal bestemme over medejendomsrettens vilkår.

Det betyder ikke, at vi ikke har vores mening om, hvordan medejendomsretten skal være. Vi er tilhængere af en spredning af ejendomsretten. Vi er tilhængere af øget medejendomsret, og vi ser dette som en opgave, der bør løses af arbejdsmarkedets parter i en tid, hvor der bl. a. af teknologiske grunde sker en voldsom kapitalkoncentration. Det skaber større motivation, hvis der er medejendomsret og medbestemmelse. Det skaber solidaritet med arbejdspladsen. Det er det, som hr. Kurt Hansen kalder classesamarbejde, og som vi altså i modsætning til venstresocialisterne er tilhængere af. Derfor synes vi, at medejendomsret og spredning af ejendomsretten er gode ting, men det skal ske på grundlag af frie og ansvarlige forhandlinger mellem arbejdsmarkedets parter. Det skal ske på grundlag af lønmodtagernes egen prioritering på den enkelte virksomhed og helst inden for den enkelte virksomheds rammer. Men vi synes også, det ville være udmærket, og har da ikke noget imod, at man på fagligt plan mellem de berørte organisationer aftaler disse ting om spredning af ejendomsretten.

Vi synes ikke, at ideen om en central fond er en god idé, fordi det skaber centralisering, som der ligger i navnet. Det er en skabelon, der trækkes ned over arbejdsmarkedets parter, ned over virksomhederne og ned over landets lønmodtagere. Den form, som skitseres i dette beslutningsforslag, har ikke efter vores opfattelse synderlig meget med egentlig medejendomsret at gøre. Det er mere en lønskat, en tvangsopsparring for landets lønmodtagere, ikke en reel medejendomsret. Men jeg vil dog gå så vidt at sige, at hvis LO og Dansk Arbejdsgiverforening kunne blive enige om noget i retning af det, der ligger her i beslutningsforslaget, så for vor skyld ingen alarm. Men det skal ikke være statsmagten, der blander sig i disse ting, det er for os det afgørende.

Der er udenværker i forslaget, som vi kan tiltræde. Også vi ønsker øget offentligt indseende i ejerforholdene i landets virksomheder og i økonomien. Vi er også tilhængere af mere gennemsigtige regnskaber og klart definerede overskudsbegreber. Vi er også tilhængere af, at man begrænser anvendelsen af forskudt regnskabsår, ligesom vi også kan tiltræde øget samarbejde og samarbejdsudvalg i kommunerne, som man har det inden for den statslige sektor.

Vi mener derimod, at det må være et forhandlingsanliggende, om der skal være øget medarbejderrepræsentation.

Til trods for disse udenværker er hovedsigtet i forslaget imidlertid et sådant, at vi ikke kan gå ind for det, men tværtimod må gå imod. Vi må gå imod beslutningsforslaget som helhed, fordi det er udtryk for, at statsmagten blander sig i ting og sager, som statsmagten ikke skal blande sig i.

Og når det er sagt, vil jeg gerne slutte med at sige, at jeg synes, regeringen overspiller med sit krav om centrale fonds.

Det er fremgået af forhandlingen i dag, og man har vidst det længe, at der er et flertal i dette folketing for obligatorisk overskudsdeling uden en central fond. Det vidste regeringen på forhånd, men hvorfor er regeringen så ikke kommet med et sådant forslag, og hvorfor har regeringen ikke vist åbenhed over for at medvirke til et forslag af den art? Ja, enten skyldes det, at man kun betragter det som et prestigespørgsmål, at man nu engang skal fremlægge det i folketinget, fordi man har aftalt det med LO, men det skal ikke komme videre, eller også tillægger man selve spørgsmålet om obligatorisk overskudsdeling så ringe betydning, at kan man ikke få den centrale fond også, så kan det være det samme. Det er en mærkelig alt eller intet-politik.

Jeg stiller disse spørgsmål nærmest af forundring, for jeg beklager da ikke regeringens indstilling. Regeringens stejle indstilling på dette område betyder, at den knækker halsen på sagen, at den ikke får noget som helst ud af det, at der ikke bliver gennemført en lov om obligatorisk overskudsdeling. Det er det, regeringen får ud af sin stejle holdning, og jeg beklager det ikke, for jeg er imod en sådan lov. Derfor stiller jeg altså ikke mine spørgsmål ud fra en beklagelse, men ud fra en mild forundring.